

Підбір та керування водіями

Водії є важливим компонентом автопарків, що управляються самостійно, так само як і самі транспортні засоби. Навіть якщо організація має ідеально доглянутий автопарк, низька кваліфікація водіїв або відсутність інвестицій у навчання водіїв може призвести до аварій, пошкоджень, втрати вантажу і, можливо, до штрафів або судових позовів.

Необхідні навички та компетенції

Організації повинні забезпечити, щоб усі працівники, залучені до водійської діяльності, мали необхідну підготовку для безпечного водіння. Компетентність передбачає наявність відповідних знань, навичок, поглядів, а також поведінки.

Деякі з необхідних навичок і компетенцій для водіїв:

- Наявність водійського посвідчення.
- Повага до гуманітарних цінностей та дотримання гуманітарної хартії та принципів.
- Придатність до керування транспортним засобом.
- Вміння застосовувати різні техніки водіння: захист, бездоріжжя, еко-водіння тощо.
- Володіння робочою мовою та вміння розмовляти місцевою мовою.
- Повага та готовність працювати з людьми різних етнічних груп та походження.
- Досвід роботи зі специфічними транспортними засобами (4x4, мотоцикли тощо).
- Знання основ механіки.
- Хороше знання заміських доріг.
- Знання того, що робити в аварії або надзвичайній ситуації.
- Готовність до постійного вдосконалення (навички водіння з часом погіршуються; наявність водійських прав сама по собі не обов'язково передбачає таку компетентність).

Поїздки на роботу часто пов'язані з тривалим перебуванням за кермом без безпосереднього нагляду з боку керівництва або інших колег. Водіям також може знадобитися виїжджати і зупинятися за межами бази або самостійно шукати житло для ночівлі.

Підбір, тестування та відбір персоналу

Агенції, які прагнуть утримувати власні транспортні засоби та мати в штаті водіїв, повинні подбати про те, щоб прийом на роботу здійснювався сумлінно, а навички та знання були чітко продемонстровані. При підборі водіїв агентства можуть враховувати:

- Прохання надати документи, що підтверджують наявність посвідчення на право керування відповідним транспортним засобом.
- Запит на перевірку анкетних даних.
- Попросіть кандидата продемонструвати свої навички водіння особисто в безпечному місці.
- Заздалегідь підготуйте технічні питання.
- По можливості проведіть тестування на наркотики.

Компетентність водіїв щодо безпечного водіння повинна оцінюватися на рівні співбесіди та/або перед розподілом завдань з водіння кермуванням. Оцінка повинна враховувати поведінку водія, його знання з безпеки дорожнього руху та навички водіння за кермом, а також інші факти, такі як вік, досвід, аварійність та історію порушень, включаючи наявність штрафних балів та попередні записи про навчання. Як контрольний список для

оцінювання можна використати наступне:

**1. Загальні
аспекти**

- Стаж водіння – кількість років.
 - Проблеми зі здоров'ям або регулярне вживання ліків, які можуть вплину водіння.
 - Проведіть просту перевірку зору, попросивши водія зчитувати номерни з відстані 20 метрів. Якщо ви сумніваєтеся, проконсультуйтеся з медичні працівником щодо правильного тестування зору.
 - Оцініть знання місцевих законів водіння (тобто максимальну швидкість певному місці, значення певного знаку дорожнього руху).
 - Запитайте про попередній досвід роботи з типом тестового транспортн засобу.
 - Знайомство з керуванням автомобілем з повним приводом.
 - Знання основ обслуговування автомобіля.
 - Належні прийоми завантаження транспортного засобу, особливо важки небезпечних вантажів.
 - Належні прийоми завантаження транспортного засобу, особливо важки небезпечних вантажів.
 - Використання бортового журналу.
-

2. Тест на водіння автомобіля

2.1) Перевірка знання автомобіля: Оцінити знання про те, що потрібно перевірити перед запуском двигуна, чому це потрібно робити і що робити при виявленні несправностей. Перевірка може включати в себе перевірку мотор-рідин, шин, запасного колеса, домкрата та інструментів, пошук плям під автомобілем.

2.2) Перед запуском двигуна:

- Регулювання сидінь і дзеркал (так/ні)
- Забезпечує фіксацію ременів безпеки (так/ні)
- Чи вимкнена передача, важіль зчеплення піднято, а ручне гальмо увімкнено
- Перевірка панелі приладів, ліхтарів та індикаторів (так/ні)
- Оцініть знання про значення лампочок панелі приладів

2.3) Після запуску двигуна:

- Слухає аномальні шуми (так/ні)
- Перевіряє панель приладів, наприклад індикатор тиску масла (так/ні)

2.4) Перед початком керування:

- Використовує дзеркала та індикатори (так/ні)
- Враховує інший дорожній рух (так/ні)
- Плавню рушає з місця (так/ні)

2.5) Під час керування автомобілем:

- Поважає правила дорожнього руху та вимоги дорожніх знаків (так/ні)
- Маневрує і правильно керує транспортним засобом (так/ні)
- Використовує дзеркала та індикатори (так/ні)
- Правильно використовує передачі та елементи керування (так/ні)
- Підтримує потрібну швидкість з урахуванням стану дороги, навантажені іншого руху (так/ні)
- Рухається в полі (тобто залишає простір між автомобілями) (так/ні)
- Передбачає небезпеку (так/ні)
- Демонструє врахування іншого транспорту та пасажирів (так/ні)
- Демонструє врахування специфіки транспортного засобу (тобто, відсутності різкого гальмування) (так/ні)

2.6) Перевірте спеціальні навички маневрування:

- Аварійна зупинка (добре/правильно/неправильно)
- Старт на підйомі (добре/правильно/погано)
- Зворотний хід (добре/правильно/погано)
- Водіння в місті (добре/правильно/погано)
- Зміна смуги; обгін (добре/правильно/погано)
- Їзда по бездоріжжю (добре/правильно/погано)
- Керування автомобілем з повним приводом (Добре/Правильно/Погано)

3. Обізнаність із питань безпеки

- Оцінка знань про основні небезпеки на дорозі та заходи щодо їх зменшення
 - Управління основними поточними небезпеками (наприклад, блокування, викрадення автомобілів, аварії тощо)
 - Поведінка під час оцінювання (тобто впевнена, спокійна, вміння спілкуватися)
-

**4. Використання
обладнання та
інструментів**

- Домкрат
 - Інструменти для ремонту автомобілів
 - Засоби зв'язку (радіо, супутниковий телефон тощо)
 - Використовує обладнання за кермом (так/ні)
-

Адаптовано з MSF Тест для відбору водіїв

Непрофесійні водії (персонал)

За деяких обставин покладатися на професійних водіїв не потрібно, і інші співробітники беруть на себе відповідальність керувати автомобілем самостійно. Це може статися, коли найм водія не є економічно вигідним, але все ж є потреба в управлінні власним автопарком, зокрема, коли надійні служби таксі недоступні, коли цього вимагають специфічні ризики безпеки тощо.

У деяких випадках можливе змішане рішення, коли професійні водії є єдиними, кому дозволено керувати автомобілем в робочий час, а деяким категоріям персоналу може бути дозволено керувати автомобілем у неробочий час. У разі водіння непрофесійним персоналом можуть бути встановлені певні обмеження, зокрема: обмеження відстаней та часу, обмеження щодо людей, яких перевозять, обмеження щодо використання транспорту у вільний час або інші проблемні питання.

У випадку, якщо непрофесійному персоналу дозволено/доручено керувати транспортними засобами агентства, наполегливо рекомендується визначити політику, що визначає доступ до послуги: хто має право на доступ і з якою метою, адміністративні дії для цього, обов'язки організації та працівників. Також мають бути основні правила спільного використання транспортних засобів, зокрема: розклад, бронювання, управління ключами, інструкції з паркування та дії у випадку інциденту.

Крім наявності дійсного посвідчення водія, навички водія повинні бути належним чином перевірені, щоб переконатися, що він має навички керування даним транспортним засобом в конкретних ситуаціях.

Страхові поліси слід переглянути, щоб адаптувати покриття до потреб організації. За необхідності, слід розробити чітку політику щодо покриття витрат на ремонт, яка має бути прийнята персоналом.